

На основу члана 55. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење и 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15.-аутентично тумачење и 68/15.), члана 1. став 2. Правилника о докторским студијама на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета у Београду бр. 191. од 24. маја 2016. године) члана 48. став 1. тачка 3. Статута Универзитета у Београду - Факултета политичких наука, Наставно-научно веће Факултета на 10. седници, одржаној дана 26.09.2016. године, донело је:

ПРАВИЛНИК О ДОКТОРСКИМ СТУДИЈАМА НА УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ-ФАКУЛТЕТУ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Члан 1.

Правилником о докторским академским студијама Универзитета у Београду- Факултета политичких наука (у даљем тексту: Правилник) уређују се услови и начин уписа, организација и извођење студија, правила студирања, предиспитне и испитне обавезе, поступак пријаве и услови за одбрану докторске дисертације на Факултету политичких наука (у даљем тексту: Факултет), заштита резултата истраживања, дигитални репозиторијум Универзитета у Београду (у даљем тексту: Универзитет), промоција доктора наука и друга питања од значаја за докторске студије.

Члан 2.

Факултет политичких наука организује докторске студије у циљу унапређења научноистраживачког и стручног рада, развоја критичког мишљења, оспособљавања студената да самостално воде оригинална научна истраживања, проширују границе знања и критички оцењују рад других.

Члан 3.

Настава на докторским студијама организује се на акредитованим студијским програмима, у складу са акредитацијом.

Програм докторских студија креирају наставници по одељењима (1 програм по одељењу), уз могућност креирања више програма унутар одељења или креирањем тематског програма који обједињава више одељења.

Процес креирања докторског програма је јаван.

Може се изводити само акредитован програм.

Члан 4.

Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа Факултета утврђује висину школарине за самофинансирајуће студенте за наредну школску годину које се преко Сената Универзитета у Београду достављају Министарству просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије на сагласност.

Члан 5.

За реализацију студијских програма докторских академских студија, Факултет обезбеђује студентима коришћење рачунарског центра, библиотеке и библиотечког фонда из својих или других извора и читаонице Факултета.

Студенти докторских студија имају приступ Факултету доступним базама података.

Услови и начин уписа

Члан 6.

Наставно-научно веће Факултета, полазећи од потреба и могућности, најкасније у фебруару предлаже Сенату Универзитета у Београду уписне квоте докторских академских студија Факултета које садрже предлог броја буџетских и самофинасирајућих студената по студијском програму докторских академских студија, као и предлог да извођење наставе на одређеном студијском програму се покрене у зимском, односно летњем семестру наредне школске године.

Члан 7.

Упис на докторске студије врши се на основу конкурса који расписује Универзитет у Београду и Факултет за школску годину.

Конкурс за упис садржи нарочито: број буџетских и самофинасирајућих студената као и укупан број студената по студијском програму који не може бити већи од броја за који је студијски програм акредитован, услове за упис, јасна мерила за утврђивање редоследа кандидата, рокове за подношење пријава, одржавање пријемних испита (тест, есеј, интервју) и литература за пријемни испит, објављивање прелиминарне и коначне ранг листе, подношење приговора на прелиминарну ранг листу, висину школарине коју плаћају самофинансирајући студенти, као и износ таксе коју кандидат плаћа за административну обраду првог уписа прве године студијског програма и по потреби и друге податке.

У конкурс се прецизира да се упис и извођење наставе на одређеном студијском програму неће покренути, због финансијске неодрживости, када се за тај студијски програм пријави и оствари право на упис мање од 8 (осам) студената.

Конкурс за упис на докторске студијама објавиће се на интернет страни Факултета најкасније 90 дана пре почетка наставе на студијском програму.

У конкурс се наводи да докторске студије може да упише лице које активно користи енглески или неки други светски језик.

Конкурсни рокови

Члан 8.

Факултет ће утврдити конкурсне рокове за подношење пријава, обављање пријемних испита, теста, интервјуа, писање есеја и др, објављивање прелиминарне ранг листе, подношење приговора на прелиминарну ранг листу, утврђивање коначне ранг листе и упис по њој у складу са конкурсним роковима које је утврдио Универзитет у Београду.

Прелиминарну ранг листу, утврђује комисија из члана 9. овог Правилника, а потписује декан, односно продекан за студије другог и трећег степена Факултета и објављује се на огласној табли и интернет страници Факултета са поуком да кандидат може поднети жалбу на регуларност поступка утврђеног конкурсом, регуларност претходне провере способности, регуларност пријемног испита или своје место на ранг листи у року од 36 сати од објављивања прелиминарне ранг листе на интернет страни и огласној табли Факултету.

Жалба се подноси комисији из члана 9. овог Правилника, преко стручног сарадника за студије трећег степена, која одлучује по жалби у року од 24 сата од пријема жалбе.

На одлуку из претходног става овог члана, кандидат има право у другостепеном поступку да уложи жалбу декану Факултета, у року од 24 часа од истека рока за доношења решења комисије Факултета по жалби кандидата.

Декан Факултета доноси коначну одлуку у року од 24 часа од пријема жалбе и одлуку доставља кандидатау и комисији.

Након одлучивања о жаби Факултет утврђује коначну ранг листу свих каднихата са укупним бројем бодова стеченим по критеријумима утврђеним у конкурс.

Коначна ранг листа је основ за упис кандидата.

Коначну ранг листу објављује Универзитету у Београду и трајно се чува у архиви Факултета.

Комисија за упис на докторске студије

Члан 9.

Декан Факултета формира Комисију за упис на студијске програме докторских академских студија коју чине продекан за студије другог и трећег степена, руководилац студијског програма докторских студија и најмање два наставника који учествују у реализацији студијског програма докторских студија и испуњавају услове за ментора, на предлог надлежног одељења Факултета.

Забрана дискриминације

Члан 10.

У остваривању права уписа на студијски програм докторских академских студија кандидати имају једнака права која не могу бити ограничавана по основу пола, расе, брачног стања, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла, инвалидности или по другом сличном основу, положају или околности.

Општи услови за упис

Члан 11.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

- 1) завршене мастер академске студије, са најмање 300 ЕСПБ и општом просечном оценом од најмање 8 на основним академским и мастер академским студијама;
- 2) завршене мастер академске студије, са најмање 300 ЕСПБ, општом просечном оценом мањом од 8 на основним академским и мастер академским студијама, ако је у часописима са листе ресорног министарства објавио научне радове у последње две године пре уписа на докторске студије, и то

најмање 2 (два) рада М51. Ова два рада могу заменити радови више категорије.

Студијски програм докторских академских студија Факултета могу уписати кандидати који су основне академске и мастер академске студије завршили на студијским програмима из одласти друштвено-хуманистичких наука.

Студијским програмом докторских студија предвиђају се одговарајуће завршене мастер академске студије као услов за упис на докторске студије, односно научно подручје из којег је стечен академски степен магистра наука из става 1. овог члана.

Знање страног језика доказује се достављањем сертификата, а по потреби и провером на начин који то пропише декан Факултета.

Кандидат треба да докажу склоност истраживачком и научном раду, као и претходно професионално усавршавање (научни радови, зборници, монографије, пројекти, руковођење и сл.).

Члан 12.

Општа просечна оцена из претходног члана израчунава се по следећој формули:

$$\text{Општа просечна оцена (ОПО)} = \frac{\text{ОцОС} \times \text{ОСбод} + \text{ОцМС} \times \text{МСбод}}{\text{ОСбод} + \text{МСбод}}$$

при чему је:

ОПО= општа просечна оцена

ОцОЦ=просечна оцена студирања на основним академским студијама

ОСбод=дужина трајања студијског програма на основним академским студијама израженим у ЕСПБ

ОцМС= просечна оцена студирања на мастер академским студијама

МСбод= дужина трајања студијског програма на мастер академским студијама израженим у ЕСПБ.

Рангирање кандидата

Члан 13.

Редослед кандидата за уписна докторске студије утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, дужине студирања на основним и мастер студијама, остварених научних резултата и других услова прописаних конкурсом, есеја, интервјуа са кандидатом и др.

Члан 14.

Кандидат који је остварио право уписа на докторске студије, мора се уписати најкасније до истека рока дефинисаног конкурса, након чега губе право на упис и то тако да се прво попуњавају буџетске, а потом самофинсирајуће квоте.

Члан 15.

На докторске студије може се уписати и лице које има академски степен магистра наука стечен на Факултету политичких наука, ако не пријави и одбрани докторску

дисертацију у складу са одредбом 128. Закона о високом образовању, у складу са општим актима Универзитета и Факултета.

Ово лице може уписати трећу годину студијског програма у одговарајућој области искључиво у статусу самофинасирајућег студента и мимо утврђених акредитованих квота.

Студијским програмом предвиђа се научна област из које је стечен академски степен магистра наука који је услов за упис на докторске студије.

Део последипломских магистарских студија по одредбама Закона о универзитету може се признати се за део студијског програма докторских студија.

Одлуку о признавању положених испита доноси Наставно-научно веће Факултета на предлог матичног одељења.

Члан 16.

Матично одељење, на предлог руководиоца студија, може донети одлуку да кандидати који су завршили Факултет политичких наука или друге факултете, а немају на основним и мастер положене испите из предмета који представљају предпрему, морају полагати допунске испите из предмета основних академских или мастер академских студија.

Допунски испити утврдиће се у зависности од претходног образовања.

Кандидат који полаже допунске испите студије може уписати само у статусу самофинасирајућег студента и условно се уписује у први семестар докторских студија.

Уговором о студирању предвидиће се, за сваког студента појединачно, до када мора положити допунске испите.

Допунски испити се уписују у евиденцију и у индекс студента.

По полагању допунских испита, студент стиче право полагања испита са докторских студија.

Надокнаду за полагање допунских испита утврђује Савет Факултета.

Предмети из којих се полажу допунски испити не улазе у обим ЕСПБ предвиђених за докторске студије.

Члан 17.

Страни држављани могу да упишу докторске студије под условима као и држављани Републике Србије.

Износ школарине за стране држављане посебно се утврђује.

Уколико докторске студије жели да упише кандидат, страни држављанин или држављанин Републике Србије, који је претходне нивое студија завршило у иностранству, пре пријаве на конкурс мора покренути поступак признавања стране високошколске исправе ради наставка образовања, а упис на студије врши искључиво на основу решења о признавању права за упис конкретног студијског програма.

При упису студент страни држављанин подноси доказ да је здравствено осигуран и да познаје језик на коме се изводе студије.

Студент страни држављанин уписује се искључиво као самофинасирајући студент, уколико међународним споразумом није другачије одређено.

Члан 18.

Са студентом који уписује докторске студије, закључује се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Евиденције које води Факултет

Члан 19.

За сваког студента, стручни сарадник за студије трећег степена формира персонални досије који садржи: извод из матичне књиге рођених, копију пасоша за стране држављане, копију личне карте, оверене фотокопије дипломе и додатка дипломе са основних и мастер студија, примерак уговора о студирању, попуњен и потписан ŠV образац са фотографијом студента, а по потреби и други документи, као што су уплатнице за школарине и др.

Факултет води персонални досије студента и у електронској форми.

Факултет води матичне књиге уписаних студената.

Члан 20.

Факултет чува личне податке студената у складу са Законом о заштити података о личности и Законом о високом образовању.

Статус студента

Члан 21.

Статус студента докторских студија стиче се уписом.

Статус студента докторских студија доказује се индексом.

Статус буџетског студента

Члан 22.

Статус буџетског студента има студент:

- 1) уписан на прву годину докторских академских студија, рангиран на конкурс за упис као такав, у школској години на коју је уписан по конкурс;
- 2) који је у текућој школској години остварио 60 ЕСПБ из уписаног студијског програма, а који је рангиран у оквиру одобреног места из буџета.

Рангирање студената из става 1. тачка 2. овог члана обухвата студенте уписане исте школске године на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ и постигнутог успеха у савладавању студијског програма и то тако да се ранг листа буџетских студената формира на основу просечене оцене студента у претходној школској години.

Буџетски студент може у том статусу имати уписан само један одобрен, односно акредитован студијски програм на истом нивоу студија.

Статус самофинансирајућег студента

Члан 23.

Статус самофинансирајућег студента има студент:

- 1) уписан на прву годину докторских академских студија, рангиран на конкурс за упис као самофинансирајући студент, у школској години за коју је уписан по том конкурс;

- 2) који у текућој школској години оствари 60 ЕСПБ, али није рангиран у оквиру укупног броја буџетских студената;
- 3) који није у текућој школској години остварио 60 ЕСПБ.

Мировање статуса студента

Члан 24.

Студенту се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза, у случају:

- 1) теже болести, која га спречава да испуњава наставне обавезе у трајању од три (3) месеца;
- 2) упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест месеци;
- 3) одслужења и дослужења војног рока;
- 4) неге властитог детета до годину дана живота;
- 5) одржавања трудноће;
- 6) припрема за олимпијске игре, светско или европско првенство – када има статус врхунског спортисте; и
- 7) у другим оправданим случајевима

Студент који је био спречен да полаже испит због болести или другог оправданог разлога, може полагати испит у првом наредном року.

Дисциплинска одговорност студента

Члан 25.

Студент дисциплински одговара у складу са Правилником о дисциплинској одговорности Универзитета у Београду.

Ангажовање студената докторских студија

Члан 26.

Факултет може ангажовати студенте докторских студија, као и своје докторанте на истраживачким пројектима Факултета.

Рок за завршетак докторских студија и престанак статуса студента докторских студија

Члан 27.

Статус студента престаје ако студент не заврши студије у двоструком трајању у односу на трајање студијског програма.

Ако је студијски програм започео у пролећном семестру, рок из става 1. овог члана сходно се рачуна од почетка тога семестра.

У рок из става 1. и 2. овог члана не рачуна се време мировања права и обавеза, одобреног студенту у складу са Статутом.

Студенту се на лични захтев, поднет пре истека рока из става 1. и 2. овог члана, може продужити рок за завршетак студија за два семестра, односно једну школску годину:

1) ако му на дан истека рока из ст. 1. и 2. овог члана остаје неостварених највише 60 ЕСПБ потребних за завршетак студија;

2) ако је у току трајања студија на Факултету започео и завршио други одобрени, односно акредитовани студијски програм, на истом или на вишем

степену, на Универзитету или на другом акредитованом универзитету, у земљи или у иностранству.

Студету докторских студија коме је дата сагласност на предлог теме докторске дисертације и који је искористио право из става 4. овог члана, може се на лични захтев, продужити рок за завршетак студија и за још једну школску годину, уколико ментор предложи и оцени да студент може за то време да заврши студије, о чему одлуку доноси Наставно-научно веће Факултета.

Престанак статуса студента због неблагоприятног завршетка студија констатује декан, односно надлежни продекан, решењем са дејством од првог наредног дана по истеку рока из става 1, 2, 4. и 5. овог члана.

Статус студента престаје и у случају:

- 1) завршетка студија;
- 2) исписивања са студија;
- 3) неуписивања школске године;
- 4) изрицања дисциплинске мере искључења са студија.

ОРГАНИЗАЦИЈА НАСТАВЕ

Члан 28.

Декан Факултета, на предлог матичног одељења, именује руководиоца докторских студија из реда редовних професора Факултета који испуњавају услов да буду ментори на докторским студијама.

Руководилац докторских студија који има обавезу да усмера и упућује студента у научне садржаје које је потребно да савлада, студент уз консултације са руководиоцем студија прави избор предмета са уписаног студијског програма, усмерава студента на потенцијалног ментора, сарађује са професорима који изводе наставу, организује представљање свих предмета на програму, редовно информише о организационим питањима и др.

Руководилац студијског програма води рачуна да се студијски програм изводи у складу са акредитацијом.

Руководиоц студијског програма доставља извештај о одржаној настави на свим наставним предметима на програму којим руководи, стручном сараднику за студије трећег степена.

Члан 29.

Потенцијални метор заједно са студентом учествује у састављању плана истраживања, формулисању теме докторске дисертације, припреми пријаве и образложења теме докторске дисертације.

Школска година

Члан 30.

Факултет организује и изводи студије у току школске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци.

Школска година има, по правилу, 42 радне недеље, од чега 30 наставних и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите.

Настава се организује и изводи по семестрима, у складу са планом извођења наставе.

Зимски семестар има, по правилу, петнаест (15) наставних недеља и четири (4) недеље за консултације, припрему испита и испите.

Летњи семестар има, по правилу, петнаест (15) наставних недеља и осам (8) недеља за консултације, припрему испита и испите.

Члан 31.

Студијски програм докторских студија одговара оптерећењу од 180 ЕСПБ, распоређене кроз три школске године, у складу са акредитацијом.

Настава на обавезним и изборним предметима изводи се у складу са акредитацијом студијског програма.

Члан 32.

Настава из изборног предмета покренуће се ако се за његово слушање пријави најмање 5 студената.

План извођења наставе

Члан 33.

Студије се изводе према плану извођења наставе који доноси Наставно-научно веће Факултета.

Планом извођења наставе утврђују се:

- 1) наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму;
- 2) места извођења наставе;
- 3) почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе;
- 4) облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др);
- 5) начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;
- 6) попис литературе за студије и полагање испита;
- 7) могућност извођења наставе на страном језику;
- 8) могућност извођења наставе на даљину;
- 9) остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Литература за поједини испит мора бити усклађена с обимом студијског програма, на начин утврђен студијским програмом.

План извођења наставе се објављује пре почетка наставе у односној школској години и доступан је јавности.

План извођења наставе обавезно се објављује на веб страни Факултета.

У оправданим разлозима промена плана извођења наставе може се обавити и током школске године.

Промена плана извођења наставе објављује се на начин прописан у ставу 4. и 5. овог члана.

Оцењивање

Члан 34.

Рад студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити 100 поена из сваког предмета појединачно.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту.

Од укупног броја поена, по правилу, најмање 40, а највише 60 поена мора бити предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе).

Успех студента на испиту изражава се оценама:

- 10 – одличан;
- 9 – изузетно добар;
- 8 – врло добар;
- 7 – добар;
- 6 – довољан;
- 5 – није положио.

Факултет је дужан да води трајну евиденцију о положеним испитима.

У евиденцију и индекс студента уносе се прелазне оцене, а оцена 5 (није положио) уписује се само у евиденцију.

Оцена на испиту се формира збиром броја поена остварених у свим облицима наставних обавеза.

Позитивна оцена се, по правилу, стиче уколико су све наставне обавезе оцењене позитивно.

Испитни рокови и начин полагања испита

Члан 35.

На Факултету се организује 6 испитних рокова, у складу са календаром испита и то: јануарски, фебруарски, јунски, јулски, августовски и септембарски.

Календар испита објављује се почетком сваке школске године и саставни је део плана извођења наставе.

На испит може изаћи студент који је задовољио све прописане предиспитне обавезе утврђене планом извођења наставе, у складу са Статутом Факултета и општим актима Факултета.

Када наставу на наставном предмету докторских студија изводе два или више наставника, студент испит полаже у испитном року пред комисијом коју чине наставници који су акредитивани и који су учествовали у извођењу наставе.

Испити су јавни и студент има право, ако полаже усмено, да захтева присуство јавности.

Последице неположеног испита

Члан 36.

Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из тог предмета, а најкасније до почетка наставе тог предмета у наредној школској години, на једном од језика на којима се настава изводила.

Последњи испитни рок за школску годину завршава се најкасније до 10. октобра.
После три неуспела полагања истог испита студент може тражити да полаже испит пред комисијом.

Студент са инвалидитетом има право да полаже испит на начин прилагођен његовим могућностима, у складу са општим актом Факултета.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет поново.

Студент који не положи изборни предмет до почетка наредне школске године, може поново уписати исти или се одредити за други изборни предмет.

Приговор на оцену

Члан 37.

Студент има право приговора на оцену добијену на испиту, ако сматра да испит није обављен у складу са Законом, Статутом Универзитета и овог Статута у року од 36 часова од добијања оцене.

Члан 38.

Наставу на докторским студијама може држати наставник Факултета који је акредитован за извођење наставе на докторским студијама Факултета.

Лица бирана у научна звања могу бити изводити наставу на докторским студијама уколико испуњавају услове из важећих стандарда за акредитацију студијског програма.

Докторска дисертација Пријава теме докторске дисертације

Члан 39.

Студент стиче право да пријави докторску дисертацију када је положио све испитне обавезе из прва четири семестра акредитованог студијског програма.

Студент подноси пријаву теме докторске дисертације на Обрасцу који је прописао Универзитет у Београду надлежном одељењу Факултета.

Уз пријаву студент прилаже:

1. образложење теме (научна област из које је предложена тема, предмет научног истраживања, основне хипотезе, циљ истраживања и очекивани резултати, методе истраживања и оквирни списак стручне литературе коју ће користити)
2. биографија кандидата
3. библиографија кандидата
4. изјава да предложену тему кандидат није пријавио на другој високошколској установи у земљи или иностранству
5. мишљење одговарајућих етичких комитета о етичким аспектима истраживања, уколико је то предвиђено посебним прописима
6. доказ да испуњава услове за пријаву теме.

Члан 40.

Пријаву теме докторске дисертације разматра комисија од најмање 3, а највише 5 чланова коју је формирало матично одељење Факултета. Чланови ове комисије могу бити наставници који су акредитовани за извођење наставе на докторским студијама.

Студент докторских студија брани предложену тему пред члановима комисије из става 1. овог члана, потенцијалним ментором и заинтересованим лицима.

Стручни сарадник за студије трећег степена огласиће на огласној табли/сајту Факултета датум, време и име и презиме студента и предложену тему која се брани.

Одлуку о усвајању пријаве теме комисија из става 1. овог члана доноси већином гласова од укупног броја чланова комисије и доставља је надлежном одељењу Факултета.

Када прими одлуку о усвајању пријаве теме, надлежно одељење предлаже ментора и чланове комисије за научну заснованост теме докторске дисертације.

Комисија за научну заснованост теме докторске дисертације

Члан 41.

Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације именује Наставно-научно веће Факултета, на предлог надлежног одељења.

Комисију чине најмање три наставника и истраживача из научне области из које је тема докторске дисертације и који испуњавају услове из Стандарда, од којих најмање један члан није у радном односу на Факултету.

Комисија бира председника из реда својих чланова.

Предложени ментор је члан Комисије за научну заснованост теме докторске дисертације.

Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације

Члан 42.

Председник Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације у року од 30 дана од дана одбране предложене теме докторске дисертације припрема извештај о оцени и научној заснованости теме докторске дисертације на основу мишљења чланова Комисије, а извештај потписују сви чланови комисије.

Извештај комисије из става 1. овог члана садржи:

- основне податке о кандидату и дисертацији (име, презиме и биографију кандидата, предлог теме, податке о претходном школовању кандидата и о оствареним ЕСПБ бодовима на докторским студијама и оцену важнијих радова кандидата);
- предмет и циљ дисертације (показати да је реч о оригиналној идеји значајној за развој науке, њену преимену, односно развој научен мисли уопште);
- основне хипотезе од којих ће се полазити у истраживању (хипотезе које ће се научно потврдити или оборити);
- методе које ће се у истраживању применити;

- очекиване резултате и научни допринос (конкретно навести очекивани допринос одређеној области науке);
- списак литературе;
- закључак и предлог ментора
- датум и потпис чланова комисије.

Члан комисије може поднети издвојено мишљење о научној заснованости теме докторске дисертације, са образложењем.

Извештај комисије се предаје и у електронском облику.

Извештај се доставља Наставно-научном већу Факултета.

Уколико Комисија не сачини извештај у року из става 1. овог члана, именује се нова комисија.

Одлука о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора

Члан 43.

Одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора доноси Наставно-научно веће Факултета, на основу извештаја комисије из претходног члана овог Правилника и писане сагласности о прихватању менторства.

Наставно-научно веће приликом доношења одлуке оцењује:

1. да ли је реч о оригиналној идеји и
2. да ли је тема од значаја за развој науке, примену њених резултата, односно развој научне мисли уопште.

Разматрајући извештај Наставно-научно веће Факултета може донети одлуку о прихватању теме докторске дисертације, одлуку о неприхватању теме докторске дисертације, односно закључак о одлагању са предлогом у ком делу и на који начин је потребно да се извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације измени или допуни и у ком року.

Негативна одлука наставно-научног већа из става 3. овог члана мора бити образложена.

Сагласност на одлуку о прихватању теме докторске дисертације и предложеном ментору

Члан 44.

На одлуку о прихватању теме докторске дисертације сагласност даје одговарајуће веће научних области Универзитета.

Уз захтев за давање сагласности (Образац 3.) већу научних области прилажу се и:

- одлуке Наставно-научног већа факултета о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора и
- извештај Комисије о оцени научне заснованости теме докторске дисертације.

Достављање одлуке

Члан 45.

По добијању сагласности, Факултет одлуку о прихватању теме и одређивању ментора доставља студенту и ментору.

Појам докторске дисертације

Члан 46.

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија и представља самостални и оригинални научноистраживачки рад кандидата у одговарајућој научној области или више научних области и подложна је јавној оцени.

Облик и садржај докторске дисертације

Члан 47.

Докторска дисертација има прописан облик и садржај.
Докторска дисертација, треба да буде у складу са етичким стандардима.
Облик и садржај докторске дисертације прописује Универзитет и саставни је део овог правилника (Прилог 1: Облик и садржај докторске дисертације).

Члан 48.

Докторска дисертација се пише и брани на српском језику.
Докторска дисертација се може написати и/или бранити и на страном језику и ако се студије не реализују на том језику, под условом да чланови комисије за оцену, односно чланови комисије за одбрану докторске дисертације владају тим језиком, при чему се сачињава проширени апстракт на српском језику.

Пријаве и извештаји комисија када се дисертација брани на страном језику морају да буду и на српском и на одговарајућем страном језику.

Члан 49.

За ментора се може именовати:

1. наставник Факултета
2. истраживач изабран у научно звање који је запослен на институту у саставу Универзитета
3. професор емеритус Универзитета у Београду
4. члан САНУ у радном саставу који је пре пензионисања имао наставно или научно звање

Могу се одредити и два ментора, с тим да један од ментора испуњава услове из става 1. тач. 1-4 овог члана.

Ментор мора имати референце из научне области којој припада тема докторске дисертације и испуњавати друге услове из Стандарда.

Члан 50.

Ментор може да води истовремено највише пет студената који су на докторским студијама, у складу са Стандардима.

Стручни сарадник за студије трећег степена Факултета води рачуна о примени норме из става 1. овог члана.

Ментор који је преузео менторство пре одласка у пензију, има право да менторство изведе до краја, у складу са Законом, односно, у року од две године од дана пензионисања.

Промена ментора

Члан 51.

Изузетно, студент или ментор могу да поднесу декану писани захтев са образложењем за прекид менторског односа.

Уколико је захтев оправдан, декан покреће поступак за поновни избор ментора.

Поступак поновног избора ментора, декан ће покренути и када именованом ментору мирује радни однос и изборни период дуже од 6. месеци.

Сукоб интереса

Члан 52.

За ментора и члана комисије не може бити именовано лице које је у сродству са кандидатом или пословним односима изван Факултета или односу било које врсте, који могу довести до сукоба интереса.

ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Подношење докторске дисертације на оцену

Члан 53.

Студент који је завршио израду докторске дисертације подноси је на оцену уколико је испунио све услове предвиђено студијским програмом докторских студија и има као први аутор, односно аутор са највећим доприносом, најмање један објављен рад у научном часопису, који је садржински повезан са докторском дисертацијом, у складу са Стандардима и то најмање M51.

Уколико рад није објављен у часопису прихватиће се и рад коме је додељен DOI број.

Уколико има више аутора рада са подједнаким доприносом у раду, само један од аутора може да користи тај рад као услов за одбрану докторске дисертације.

Мишљење о испуњености услова за одбрану докторске дисертације даје надлежно одељење Факултета и предлаже Комисију за оцену докторске дисертације.

Члан 54.

Пре упућивања докторске дисертације у поступак оцењивања Факултет врши проверу оригиналности софтвером за откривање плагијата који обезбеђује Универзитет.

Уколико се софтвером утврди постојање чињеница које указују на плагијат, о томе се обавештава декан, односно надлежни продекан Факултета, а предмет се прослеђује ментору.

Ментор је у обавези да уради процену оригиналности докторске дисертације узимајући у обзир резултате софтверске анализе.

Писано мишљење о процени оригиналности докторске дисертације и резултате софтверске анализе ментор доставља декану, односно надлежном продекану, на сагласност, уколико утврђени проценат прелази 3%.

Уколико ментор сматра да постоји сумња на неакадемско понашање студента у изради докторске дисертације, поступиће у складу са Правилником о поступку утврђивања неакадемског поначања у изради писаних радова Универзитета у Београду.

Члан 55.

Докторску дисертацију у електронском облику и одговарајућем броју штампаних примерака студент подноси Факултету најкасније шест месеци пре истека рока за завршетак студија. Уз дисертацију кандидат подноси писану сагласност ментора да може поднети докторску дисертацију на оцену.

Комисија за оцену докторске дисертације

Члан 56.

По пријему завршене докторске дисертације, а на предлог надлежног одељења Факултета, Наставно-научно веће Факултета именује Комисију за оцену докторске дисертације.

Комисију из ст. 1 овог члана чине најмање три, а највише пет чланова, од којих најмање један члан није у радном односу Факултету.

Члан комисије из става 1. овог члана може бити наставник Универзитета или лице изабрано у научно звање, из земље или иностранства, са научним референцама из одговарајуће научне области из које је тема докторске дисертације ако испуњава услове из Стандарда који важе за ментора и познаје језик на коме је написана докторска дисертација.

Комисија из става 1. овог члана бира председника из реда својих чланова.

Ментор не може бити члан Комисије за оцену докторске дисертације.

Извештај Комисије за оцену докторске дисертације

Члан 57.

Председник Комисије за оцену докторске дисертације припрема извештај на основу прикупљених писаних мишљења чланова комисије, а извештај потписују сви чланови комисије.

Извештај комисије из ст. 1. овог члана садржи:

- основне податке о кандидату и дисертацији (основни подаци о кандидату, наслову дисертације, њеном обиму и библиографским подацима);
- предмет и циљ дисертације (показати да је реч о оригиналној идеји значајној за развој науке, њену примену, односно развој научне мисли уопште);
- основне хипотезе од којих се се полазило у истраживању (да ли су хипотезе научно потврђене или оборене);
- кратак опис садржаја дисертације;
- остварене резултате и научни допринос дисертације (конкретно навести остварени допринос одређеној области науке);
- објављене и саопштене резултате који чине део докторске дисертације;
- закључак са образложењем научног доприноса докторске дисертације (навести да је дисертација урађена према одобреној пријави, да је оригинално и самостално научно дело и да су се стекли услови за њену јавну одбрану) и
- датум и потпис чланова комисије.

Члан комисије из ст. 1. овог члана може поднети издвојену оцену докторске дисертације, са образложењем.

Комисија за оцену докторске дисертације може донети одлуку да докторска дисертација може да се прихвати у предатом облику, или да је потребно извршити одређене исправке, или да докторска дисертација не може да се прихвати.

У року од 45 дана од дана именованја, комисија подноси Наставно-научном већу Факултета извештај о оцени докторске дисертације.

У случају да Комисија не сачини извештај у року из става 4. овог члана, именује се нова комисија.

Увид јавности

Члан 58.

Након пријема извештаја Комисије за оцену докторске дисертације, декан је дужан да докторску дисертацију и извештај Комисије о оцени докторске дисертације учини доступном јавности у библиотеци Факултета и у електронској верзији на званичној интернет страници Факултета и Универзитета, до одбране дисертације.

Рок за увид јавности је 30 дана пре усвајања извештаја комисије.

Уколико постоје примедбе на извештај или на докторску дисертацију, Комисија за оцену докторске дисертације у року од 30 дана даје мишљење о примедбама и целокупну документацију доставља Наставно-научном већу Факултета.

Члан 59.

Одлуку о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и именовање Комисије за одбрану докторске дисертације доноси Наставно-научно веће Факултета по истеку рока из став 2. претходног члана овог Правилника.

Наставно-научно веће Факултета разматрајући извештај Комисије даје оцену и образлаже:

1. да ли је завршена докторска дисертација у складу са одобреном темом, односно да ли се докторска дисертација урађена под истим насловом на коју је матично веће Универзитета у Београду дало сагласност;
2. да ли наводи садржани у реферату потврђују да су се стекли услови за одбрану докторске дисертације.

Наставно-научно веће Факултета разматрајући извештај може донети одлуку о усвајању извештаја и именовати Комисију за одбрану докторске дисертације, одлуку којом се извештај не усваја, или закључак о одлагању доношења одлуке са предлогом у ком делу и на који начин је потребно да се извештај Комисије за оцену докторске дисертације измени или допуни и у ком року.

Уколико Наставно-научно веће Факултета не прихвати извештај именује се нова комисија.

Одлука о неприхватању извештаја мора бити образложена.

Уколико Наставно-научно веће прихвати негативан извештај Комисије за оцену докторске дисертације, докторска дисертација се одбија и кандидат не може поново да је пријави.

Одлука о одбијању мора бити образложена.

Одлука Наставно-научног већа Факултета је коначна.

Одбрана докторске дисертације

Комисија за одбрану докторске дисертације

Члан 60.

Комисију за одбрану докторске дисертације чине најмање три члана од којих најмање један члан није у радном односу на Факултету.

Члан комисије из става 1. овог члана може бити наставник универзитета или лице изабрано у научно звање, из земље или иностранства, са научним референцама из одговарајуће научне области из које је тема докторске дисертације ако испуњава услове из Стандарда који важе за ментора и познаје језик на коме је написана докторска дисертација.

Комисија из става 1. овог члана бира председника из реда својих чланова.

Ментор не може бити члан комисије за одбрану, осим у изузетним случајевима када Сенат то одобри на предлог Већа научне области.

Сагласност на одлуку о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и именовању Комисије за одбрану докторске дисертације

Члан 61.

На одлуке о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и именовању Комисије за одбрану докторске дисертације сагласност даје одговарајуће веће научних области Универзитета.

Уз захтев за давање сагласности (Образац 4.), већу научних области прилажу се и:

- одлука наставно-научног већа факултета о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације;
- извештај комисије о оцени докторске дисертације;
- примедбе на извештај комисије (уколико их је било);
- мишљење Комисије за оцену докторске дисертације о примедбама (уколико их је било) и
- одлука наставно-научног већа факултета о именовању Комисије за одбрану докторске дисертације.

Веће научних области оцењује:

1. да ли је урађена докторска дисертација у складу са темом, односно насловом на коју је Универзитет дао сагласност и
2. да ли наводи садржани у извештају потврђују да су се стекли услови за одбрану докторске дисертације.

Јавна одбрана докторске дисертације

Члан 62.

Одбрана докторске дисертације је усмена и јавна, а кандидат је брани пред Комисијом за одбрану докторске дисертације.

Дан, час и место одбране заказује се посебном одлуком декана.

Информација о одбрани докторске дисертације са подацима о кандидату, теми, времену и месту одржавања одбране, објављује се у средствима јавног информисања и на интернет страници факултета, најкасније пет дана пре датума одржавања одбране.

Одбрани обавезно присуствује ментор и сви чланови Комисије за одбрану докторске дисертације.

Изузетно, члан Комисије за одбрану докторске дисертације који је из иностранства може учествовати у одбрани путем видео конференцијске линије, што се констатује у записнику са одбране докторске дисертације.

Председник Комисије за одбрану докторске дисертације отвара поступак усмене одбране, укратко износи биографске податке о кандидату и процедурама које су претходиле одбрани.

После речи председника Комисије за одбрану докторске дисертације, кандидат у оквиру времена које му одреди комисија, а највише до 45 минута, излаже садржај своје дисертације, методе које је применио, посебно истиче научне доприносе и износи закључке до којих је у докторској дисертацији дошао.

После излагања кандидата, чланови Комисије за одбрану докторске дисертације постављају питања, а могу тражити и објашњења у вези са дисертацијом. Кандидат је дужан да одговори на питања која му поставе чланови комисије и да пружи тражена објашњења.

Када Комисија за одбрану докторске дисертације утврди да се о предмету одбране довољно расправљало, председник комисије саопштава да је одбрана закључена и комисија се повлачи ради гласања и доношења одлуке.

Одлука о одбрани докторске дисертације

Члан 63.

Комисија за одбрану докторске дисертације може донети одлуку да је кандидат "одбранио" или "није одбранио" докторску дисертацију.

Одлука се доноси већином гласова укупног броја чланова Комисије.

Након доношења одлуке, председник Комисије јавно саопштава одлуку.

О усменој одбрани докторске дисертације води се записник који потписују сви чланови Комисије.

Записник се саставља на српском језику, а у случају одбране на неком другом језику записник се саставља и на том језику.

Докторска дисертација се брани само једанпут.

Члан 64.

Лице које одбрани докторску дисертацију стиче научни назив доктора наука у одговарајућој научној области, у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива Националног савета за високо образовање и акредитованим студијским програмом.

V ЗАШТИТА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Члан 65.

Израда докторске дисертације се спроводи у складу са правилима поштовања и заштите интелектуалне својине, а у одређеним случајевима и у складу са Законом о заштити пословне тајне.

Члан 66.

У случају да резултати истраживања докторске дисертације укључују иновацију подобну за заштиту права интелектуалне својине, студент и ментор о томе обавештавају декана и Центар за трансфер технологије Универзитета.

Центар за трансфер технологије Универзитета спроводи поступак правне заштите и комерцијализације резултата истраживања, у складу са одредбама Правилника о правној заштити, привредном искоришћавању интелектуалних добара и раду Центра за трансфер технологије Универзитета.

VI РЕПОЗИТОРИЈУМ ОДБРАЊЕНИХ ДОКТОРСКИХ ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 67.

Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" као организациона јединица Универзитета, формира регистар и базу у електронском облику (Дигитални репозиторијум Универзитета) у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација на Универзитету и факултетима, заједно са извештајем комисије за оцену докторске дисертације (без видљивих потписа у складу са заштитом података о личности), подацима о ментору и саставу комисије и подацима о заштити ауторских права, са циљем да се сви наведени подаци учине јавно доступним.

У докторској дисертацији се као обавезни саставни делови налазе и следеће потписане изјаве:

- потписана изјава о ауторству којом се тврди да у докторској дисертацији нема делова којима се нарушавају ауторска права других особа;
- потписана изјава да су обе верзије, штампана и електронска, истоветне
- потписана изјава којом се овлашћује Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" да дисертацију чува у Дигиталном репозиторијуму Универзитета, те је учини доступном јавности, под условима дефинисаним лиценцом за коју се аутор одлучи.

Обрасци изјава и понуђене лиценце из става 2. овог члана саставни су део овог правилника. (Обрасци 5, 6 и 7).

Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" трајно чува штампану и електронску верзију докторских дисертација одбрањених на Универзитету.

Копију садржаја који се чува у Дигиталном репозиторијуму Универзитет је дужан да у року од три месеца од одбране докторске дисертације достави у централни репозиторијум који води надлежно Министарство.

VII ПРОМОЦИЈА ДОКТОРА НАУКА

Члан 68.

Факултет на коме је кандидат одбранио докторску дисертацију дужан је да у року од месец дана од дана одбране достави Универзитету документацију потребну за промоцију. Документација за промоцију обавезно садржи: оригинал записника са одбране докторске дисертације, кратак резиме дисертације и биографију кандидата.

Члан 69.

Промоција доктора наука је јавни свечани чин којим ректор Универзитета јавно проглашава кандидата који је одбранио докторску дисертацију за доктора наука у одговарајућој области. Лице која се промовише у доктора наука на промоцији носи свечану одећу.

На промоцију се позивају декан, ментор и кандидат.

Члан 70.

Промоцију доктора наука, по правилу, обавља ректор, а у случају његове спречености, проректор кога ректор овласти.

Промоција почиње интонирањем свечане песме *Gaudeamus igitur*. Уводну реч даје ректор, односно проректор кога ректор овласти.

Промоција доктора наука завршава се констатацијом ректора, односно проректора кога ректор овласти да су испуњени услови за проглашење кандидата за доктора наука одговарајуће области и уручењем дипломе.

Члан 71.

У изузетно оправданим случајевима промоција доктора наука може се обавити и у одсуству кандидата.

Решење о одобравању промоције у одсуству, на писани захтев кандидата, доноси ректор Универзитета.

VIII ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 72.

Евиденција коју води Факултети део је јединственог информационог система Универзитета, у складу с општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Универзитет води евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома на докторским студијама, књигу промовисаних доктора наука као и евиденцију одобрених тема за израду докторских дисертација.

Евиденција о издатим дипломама и додацима диплома, матична књига студената и књига промовисаних доктора наука трајно се чувају.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 73.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета, а примењује се на студенте уписане на докторске студије, почев од школске 2016/17. године.

За студенте који су докторске студије уписали до и у школској 2015/16 примењују се важећи прописи, укључујући Правилник о пријави, оцени и одбрани докторске дисертације на Универзитету у Београду-Факултету политичких наука бр. 08-1605/1 од 25.06.2008. године са изменама и допунама.

Од 01.10.2021. године, овај Правилник ће се примењивати на све студенте докторских студија.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
И ПРЕДСЕДНИК НЗВ

проф. др Драган Симић

